

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomia”. — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15.
Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

„Oszczęda, ten, kto kupuje dobry krajowy towar i nie przepłaca“.

Polska Składnica Galanteryjna
Wytwórnia pończoch, szkarpetek i rękawiczek

Franciszek Friczka
Wilno, ul. św. Jańska, Nr. 6. — Tel. 6—46.
Najtańsze polskie źródło kupna nici, pończoch i szkarpet.

Potyczki z białogwardzistami

RYGA 27.VII. — Donoszą z nie chińskiej liczne bandy, które Moskwy, że otrzymano tu wiadomości, że Białogwardziska i innych miejscowości na granicy sowiecko-chińskiej, według których miały się utworzyć postro-

re usiłują wciągnąć na terytorium sowieckie.
Z Chabarowska donoszą o potyczkach oddziałów G. P. U. z organizacjami białogwardzistów.

Pobór do wojska na Ukrainie

RYGA 27. VII. Donoszą z miejscowości Ukrainy liczba ochotników, którzy dotychczas zgłosili się do komisji wojskowych nie przekracza 150 ludzi na całym obszarze republiki ukraińskiej.

Według doniesień z różnych

Rokowania sowiecko-chińskie

WIENIEN 27.VII Dzienniki donoszą z Charkowa, że rokowania chińsko-sowieckie między sowieckim konsulem generalnym Melnykowem a generałem chińskim Czang Jangsem mają przebieg pomyślny. Przedstawiciel Chin zażądał zaniechania przed Sowietami dalszej propa-

gandy komunistycznej uważając kolei wschodnio-chińską wyłączenie za przedsiębiorstwo handlowe. Melnykow domaga się przywrócenia Status quo i w związku z dalszymi rokowaniami zwrócił się po instrukcje do Moskwy.

Walka z komunistami

BIAŁOGRÓD 27. VII. Według doniesień policja w dniu dzisiejszym otoczyła miejsca zebrań komunistów, Komuniści zaczęli ostrzeliwać z rewolwerów agentów policji, na co ci odpowiedzieli również strzałami. Szef ko-

munistów został zabity, oraz ciężko ranny jeden z agentów policji. Policja aresztowała kilku komunistów oraz skonfiskowała wszelkie znalezione w lokalu dokumenty.

Aresztowanie komunistów w Paryżu

PARYŻ, 27.VII. Komuniści ich uwięzienia, nadmieniając przebywający w więzieniu wystosowali na ręce ministra sprawiedliwości protest z powodu

Pożar magazynów portowych

GDANSK 27. VII. Dnia 26 b. m. o godzinie 22 min. 45 wybuchł tu pożar w magazynach portowych mieszczących na Westerplatt. Przyczyną pożaru dotychczas nieustalono. Zapalona się zmagazynowana saletra chilijska. Pożar zniszczył połowę

zmagazynowanej saletry, sam magazyn mocno ucierpiał. W gaszeniu pożaru wybitny udział brał oddział wojska polskiego stacjonowanego na Westerplatt. Pożar ugaszono o godz. 4 nad ranem.

K U P O N
na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogródzkiego”.
Wyciąć i załączyć do listu.

Rada gabinetowa prosi wielkiego męża stanu o pozostanie u steru republiki

PARYŻ 27.VII Wczoraj wieczorem rozesła się w kuluarach parlamentu sensacyjna wiadomość o ustąpieniu Poincarego ze stanowiska premiera.

Minister spraw wewnętrznych Tardieu, zainteresowany przez deputowanych, potwierdził tę wiadomość. Istotnie Poincare wystosował do członków rządu list, w którym oświadcza, iż ze względu na stan zdrowia, który wymagać będzie operacji, musi na przeciąg 2 do 3 miesięcy wycofać się zupełnie z życia publicznego.

O godzinie 8 wieczorem zebrała się Rada gabinetowa, celem naradzenia się nad wytworzoną sytuacją.

Po posiedzeniu wydano komunikat, który głosi, że Rada gabinetowa poleciła ministrom Briandowi i Barthou, aby jeszcze w ciągu dzisiejszej nocy zwrócili się do Poincarego z prośbą o pozostanie u steru rządu, przy najmniej minimalnie na czas, w ciągu którego musi przerwać prace państwowe. Briand i Barthou mają równocześnie wyrazić Poincaremu uznanie w imieniu Rady gabinetowej.

Wynik rozmowy z Poincarem zakomunikowany będzie członkom rządu na specjalnej Radzie gabinetowej, która zbierze się jutro o godzinie 10 i pół rano.

W kulach politycznych oświadczenia, że w obecnym przesileniu są możliwe dwa rozwiązania.

Albo uda się skłonić Poincarego do minimalnego zatrzymywania stanowiska premiera, a wówczas Briand, obok urzędu ministra spraw zagranicznych, będzie zastępczo pełnił funkcję prezesa rady ministrów aż do powrotu Poincarego do zdrowia, albo też Briand utworzy nowy rząd.

Celem uzyskania poparcia parlamentu byłby Briand zmuszony w tym ostatnim wypadku, wyrzec się współpracy niektórych dotychczasowych ministrów, wobec których opozycja jest nieprzychylnie usposobiona.

Między ministrami, którzyby weszli do ewentualnego nowego rządu Brianda, wymieniani są obecny minister spraw wewnętrznych Tardieu, minister finansów Cheron, minister pracy Louchefer i minister robót publicznych Forgeot.

PARYŻ 27.VII — Wiadomość o rezygnacji Poincarego wywołała w Paryżu ogromne wrażenie. W kulach giełdowych zapanała konsternacja.

Stan zdrowia Poincarego jest poważny, jakkolwiek wedle zapewnień lekarzy dla życia niegroźny. Poincare cierpi na wrzód w żołądku, który ma być we wtorek operowany.

Raymond Poincare, jeden z najwybitniejszych mężów stanu Francji, wielokrotny minister i prezydent republiki z czasów wojny słynie z hartu ducha, niezwykłej prawości i wielkiej mądrości politycznej.

Razem z Clemenceau przyczynił się do tego, że Francja wygrała wojnę.

W r. 1926 objął Poincare ster rządu w chwili, kiedy Francja stała nad przepaścią ruiny gospodarczej i finansowej. Wielki mąż stanu w krótkim czasie do prowadził do tego, że Francja granicznych, będzie zastępczo wrócił znowu do roli bankiera świata.

Dymisja gabinetu Poincarego

PARYŻ 27. VII. Gabinet Poincarego podał się do dymisji, dymisję przyjął.

Przed konferencją mocarstw

BERLIN, 27.VII. Specjalny korespondent biura Wolffa donosi z Hagi, że tamtejsze koła polityczne liczą się z możliwością trwania konferencji politycznej przez dni 14. Otwarcie konferencji nastąpi według przekonania kół politycznych, na skutek zmian gabinetowych we Francji z opóźnieniem możliwe tygodniowym, nie jak dotychczas przypuszczano.

Haaga miejscem obrad konferencji politycznej

WIENIEN 27.VII Według doniesień z Amsterdamu, rząd holenderski nie otrzymał oficjalnego zawiadomienia o wyborze Hagi jako miejsca konferencji rządów. Jakkolwiek w dalszym ciągu w parlamencie

czynione są przygotowania do podjęcia przedstawiciele mocarstw na konferencje, jak również restauracja pałacu Westminsterów w szybkim tempie posuwa się naprzód.

Wspaniała procesja Watykańska

RZYM, 26.7.—Uroczysta procesja w której Papież po raz pierwszy wyszedł na plac św. Piotra, przeszła swoją wspaniałością wszystko, co Rzym kiedykolwiek widział.

Na tę wspaniałą uroczystość, przybyło z różnych stron świata kilkanaście tysięcy osób. Procesja zaczęła się punktualnie o g. 6, po południu i trwała do 9 wieczorem.

Ojciec Święty, niesiony był na specjalnym kłęczniku ubrany w pozłocistą kape, tak szeroką, że okrywała kłęcznik całkowicie. W rękach trzymał monstrancję z Przenajświętszym Sakramentem.

Wieczorem urządzono wspaniałą iluminację fasady kościoła św. Piotra. Był to widok czarowny.

W uroczystościach wzięło udział około 100.000 osób. Nad procesją unosiły się ciągle aeroplany włoskie, pilnujące by nie dopuścić żadnego obcego samolotu, gdyż rozeszła się pogłoska, że ma przybyć z zagranicy szereg samolotów turystycznych dla obserwowania procesji.

Pożegnania dr. Litauera przez korespondentów zagranicznych

Wczoraj w saloncej restauracji Hotelu Europejskiego Klub Korespondentów Zagranicznych w Warszawie podejmował śniadaniem odejdującego na stanowisko przedstawiciela PAT-a w Londynie dotychczasowego zastępcę naczelnika wydziału prasowego M.S.Z., radcę dr. Stefana Litauera. Poza wszystkimi „obecnymi” w Warszawie członkami Klubu, w śniadaniu wzięli udział pp.: L. Chowski, naczelnik wydziału prasowego M.S.Z., Gołowski, sekretarz generalny PAT-a, W. Mieczysławski, kierownik wydziału prasowego M. S. Z., oraz, jako przedstawiciele prasy polskiej p.p. W. Giełżyński, prezes Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich, i H. Wierzyński wice-prezes Klubu Sprawodawców Parlamentarnych.

Podczas deseru wiceprezes K.K.Z., p. Netter, oraz członek Zarządu p. Bratin, ponieśli zaśluzgi dr. Litauera dla prasy zagranicznej. Odpowiadał im dr. Litauer, dziękując za lojalny stosunek do wydziału prasowego M.S.Z. Przemawiał jeszcze, jako Polacy, współpracownicy pism zagranicznych, pp.: J. Szapiro i F. Sokolow.

REKLAMA

jest dźwignią handlu,

Z ilustracji konkursów

W dniach 9 — 11 sierpnia została przeprowadzona woj. Związek Młodzieży wiejskiej woj. Nowogrodzkiego ilustracja konkursów rolniczych w Kolcach Młodzieży Wiejskiej rejonu Kleckiego pow. Nieszwieskiego.

Kolejną niestwierdzoną konkursowe prace w następujących miejscowościach:

Sokolatycze, gm. Hryciewicz. Widać tu trochę zainteresowania i pracy. Młodzież i dorośli razem prowadzą konkursy wychowawcze zielononówek oraz uprawy buraków i ziemniaków. Jednakże rezultaty w konkursach osiągnięte nierzadko niewielkie. Najwięcej tu leży winy w samej młodzieży. Nikt z nich nie zatroszczył się o to, by przed konkursami zdobyć choć trochę wiadomości fachowych. Również nie było młodzieży sokolatyckiej. W dniu ogólnego rozdawania materiału konkursowego „obladawana” była jeszcze szeregiem wskazówek praktycznych jak konkursy prowadzić. Mam wrażenie, że właśnie z tego powodu prace konkursowe młodzieży nierzadko nie odróżniają się od zwyczajnych prac rolników sokolatyckich.

W Sokolatykach jedynie zasługuje na wyróżnienie konkursowe buraki u Olimpij Rytwińskiej, które naprawdę są ładne i dobrze uprawione i ziemniaki Mieczysława Okinczyca. Widać, że było tu większe zainteresowanie i praca. Z tem można dużo zrobieć.

Kury konkursowe w Sokolatykach — jak to zwyczajnie wiejskie kury: biegają gdzie chcą i robią co chcą. Trudno je nawet znaleźć. Ani czystości wody dla nich, ani karmidełka. A czyż to tak, trudno. Reżym — są okropnie dzikie, boją się konkursistki i ilustratorów, a u młodocianej konkursistki Janinki Suidnikówny „spłodowały” i spustoszyły kilka gniazd. Naprawdę trzeba więcej dla nich i opiekę i pieczęć. Ale miejmy nadzieję, że wszystko się naprawi i że przy drugiej ilustracji będzie inne wrażenie. I notatki również już napewno będą w porządku, bo zeszyty im były dostarczone poźniej.

Jeszcze jedna rzecz nasuwa się na usprawiedliwienie konkursistów: nie zaglądną do nich ani razu zacząć z agronomów. A to jest jednakże rzecz ważna.

Iwanowo, gm. Łań. Naprawdę przyjemnie jest oglądać prace konkursowe, młodzieży iwanowskiej. Nie tylko jest tu praca i duże zainteresowanie, ale i duża młodzieży stanęło do „wysiedzenia” Prosieta — jak te lalki, buraki jak te „pi-kne panielki, widać odrazu pracowni i pieczęć. Widać, że konkursistki. Co prawda są i tu wyjątki, ale ładne są prosiaki u Adama i Filipa Łukaszczyków, Józefa i Piotra Czarnobajów, Wincentego Lacha (dwa). Mają również prosieta i Strackiewiczowie Michał i Michał.

Jednakowo się nazywają, ale jakże duża różnica w wyglądzie prosiat. Jeden ma świnkę czytającą, ładną, dobre korytko, drugi — chociaż ma także świnkę, ale chyba z miesiąca nie myła i w ogóle źle dopatrzona, a oprócz tego korytko okropne, a chlewka wcale niema. Który z nich syn Bazylego, a który Jana — powiem drugi raz, zobaczcie ich prace przy na-

Klub chłopców gazetowych. Harcerze opiekunami lasów. Z kraju wszelkich możliwości

Na Beacon Hill, w Bostonie, stoi wspaniały gmach urodzony z całym współczesnym komfortem. Dobre obrazy i sztychy zdobią ściany, na posadzkach leżą perskie dywany a składka tygodniowa członków wynosi 110 dolara. Członkami klubu mogą być chłopcy gazetowi, od lat najmłodszych aż do lat 18. Założycielem jest adwokat Mr. Burroughs który w roku 1908 przybył jako biedny chłopiec z Rosji do Ameryki.

Rozpoczął swoją karierę, jako sprzedawca gazet i dzięki wytrwałości i szczęściemu zbiegł o okoliczności doszedł do stanowiska, które pozwoliło mu myśleć o tych, którzy tak jak on, niegdyś o głodzie i o chłodzie i w upalnych dniach, większość życia spędzają na ulicy. Niejednemu taki chłopiec gazetowy doszedł w kraju wszelkich możliwości do pieniędzy i sławy, ale p. Burroughs chce każdemu z nich ułatwić wybór kariery. Założył więc swój klub chłopców gazetowych, wydał około 300.000 dolarów, a dziś całość przedstawia wartość pół miliona dolarów.

W Klubie jest 26 klas i każdy chłopiec, wyprowadzany w biurze informacyjnym, swe poglądy i życzenia na przyszłość, otrzymuje przydzielony w drukarni, w klasie dyskusyjno-politycznych etc. Klubsztafci różni orkiestry, na harmonijce, i na instrumentach smykowych, jazzbandy i chóry śpiewacze. Zawodowi atleci uczą się sportu i gimnastyki, sala bilardowa, rysunkowa stoi do dyspozycji członków, którzy w klubie spędzają czas od 7 do 9 wieczorem, resztę dnia poświęcają

Wizyta marynarzy włoskich

W dniu 30 b. m. przybywają do Gdyni dwa wojenne krążowniki włoskie wioząc na pokładzie 200 kadetów morskiej szkoły wojennej w Livorno i kilku nastu oficerów. Dowódcą nad powyższymi jednostkami spoczywa w rękach admirała Rotta. Podczas postoju okrętów w Gdyni admirał Rott wraz z siedmiu oficerami marynarki włoskiej przybędzie w dniu 1 sierpnia do Warszawy, skąd 2-go wieczorem uda się do Poznania dla zwiezienia P. W. K. Kadeci nie przybędą do stolicy, zwiędzą natomiast w dwóch partjach Wstawie Poznańskiej. Odjazd z Gdyni nastąpi w dniu 5 sierpnia r. b.

Obrót czekowy P.K.O. w czerwcu 1929 r.

Ogólny obrót czekowy P. K. O. osiągnął w czerwcu r. b. 1.838 milj. zł., z czego na obrót bezgotówkowy przypadło 1.101 milj. zł. czyli 60 proc. kwoty. Wpłaty gotówkowe przyjęto na sumę 493.900 tys. zł., bezgotówkowych — 424.200 tys. zł.

Uskuteczniło zaś wypłaty gotówkowych na sumę 243 milj. zł., bezgotówkowych — 667.100 tys. zł.

Liczba uczestników obrotu czekowego P. K. O. wykazuje dalszy równomierny wzrost.

Izby Rozrachunkowe

Obrót Izby Rozrachunkowej działającej przy oddziale Banku Polskiego, wyniósł w czerwcu r. b. 607,3 milj. zł. (w maju r. b. wyniósł 579,4 milj. złotych).

Ruch towarowy na kolejach państwowych

W ciągu czerwca r. b. polskie koleje państwowe przewoziły ogółem dziennie 18.122 wagonów różnych ładunków. Są to ładunki, uskuteczniły zarówno na terenie Polski, jak również Gdańska, oraz ładunki zagraniczne, jakoteż idące tranzytem przez Polskę.

W porównaniu z r. 1928-y ilość przewożonych dziennie wagonów wzrosła o 808, — porównaniu zaś z r. 1927-ym o 2.657.

Największą pozycję stanowiły w przewozie węgiel, koks i brykiety (6.186 wagonów), następnie drzewo i ładunki przemysłowe.

Stan bezrobocia

Według danych Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, „ostatnie tygodniowo sprawozdanie z rynku pracy za czas od 13 do 20 b. m. wykazuje: 102.137 bezrobotnych, a w tem 30.868 kobiet.

W stosunku do poprzedniego tygodnia bezrobocie zmniejszyło się o 2.224 osób.

Znaczące zmniejszenie nastąpiło w okręgach: Warszawa 124, pow. warszawski 337, Włocławek 108, Częstochowa 404, Chrzanów 273, Lwów 142, Biała 462, Wilno 206, woj. śląskie 107, Bydgoszcz 137, Ostrów 108, Gdynia 233.

Zwiększyło się natomiast bezrobocie w okręgach Żyrardów 136, Łódź 274, Piotrków 198, Ostrowiec 144, Lublin 209.

Sprzedaje się

kolonja Zalesie, 5 pokoi, klm. szosa od Lidy, obszarem 20 ha ziemi ornej, 8 ha lasu, 5 ha łąk, 7 ha zarosli, z inwentarzem zbiornymi. Nowe zabudowania: dom 4 pokojowy, stodoła towarzysząca, stajnia i obora, oraz mniejsze budynki gospodarcze. 5 krow, 4 cieląt, 2 kłaczki. Hipoteka wywołana i bez długów. Zgłoszenia listowne: Lidz, Matecki porucznik Kornet.

wania Mikołaja Łachuty i Mikołaja Proskiewicza, niszcząc je i przechowywane tam sprzęty i inwentarz gospodarczy. Ogólne straty spowodowane pożarem w tej wsi wynoszą około 20.000 złotych.

Co słyszał nowe?

28 Niedziela Dziś: 10 po Ziel. s. Jutro: Marty p.

Biuletyn stacji meteorologicznej w Nowogrodzku z dnia 26.VII 1929 r.

Godz. 6.17. — Ciśnienie powietrza 764; kierunek wiatru północny; szybkość 1 metr na sek. Niebo 0,7 zachmurzone. Temperatura powietrza + 16°.

Godzina 12.17. Ciśnienie powietrza 762; kierunek wiatru północny; szybkość 1 metr na sek. Niebo 0,7 zachmurzone. Temperatura powietrza + 17°.

Godzina 20.17. Ciśnienie powietrza 762; kierunek wiatru północny; szybkość 2 metry na sek. Niebo 0,9 zachmurzone. Temperatura powietrza + 14°.

Przyjęcia u p. Wojewody

W dniu 27 b. m. Pan Wojewoda przyjął: Prezesa Wojew. Tow. Organizacji i Kółek Rolniczych, p. post. Rdultowskiego w sprawie zebrania Rady Wojew. Tow., mającego się odbyć w dn. 28 b. m., p. pułk. Grzmot Skotnickiego, d. ce 9 Bryg. „Baranowicze” i pułk. dypl. Machalskiego, d. ce 26 p. ul. który przybył do Nowogrodka w sprawie organizacji imprez i zawodów w czasie tegoocznych manewrów wojsk.

Odroczenie terminu Zjazdu Straży Pożarnych

Z powodu przybycia brygady półkownika Grzmot — Skotnickiego i imprez, które będą zorganizowane w czasie jej pobytu, termin zjazdu straży pożarnych pow. Nowogrodzkiego został przesunięty na dzień 31 sierpnia i 1 września.

P.K.S. — Nowogrodzkie — P.K.S. — Lida 2:1

Wczoraj dnia 27 b. m. odbył się na zamku w Lidzie mecz pomiędzy drużynami P. K. S. Lida i P. K. S. Nowogrodzkie z wynikiem 2:1 na korzyść Nowogrodka.

Śmierć w nurtach rzeki

Dnia 27 lipca mieszkanka wsi Rusocin gm. Cyryn Horoszko Aleksandra, podczas płukania nad rzeką kartofli dostała nagłe ataku choroby św. Walentego i wpadła do wody.

„Zanim zdążono przyjąć nie szczęśliwej z pomocą Horoszko utonęła.

Kradzież

Dnia 27 lipca w Żołnierkiwcu Adama zamieszkałego w Nowogrodzku przy ul. Sieniężyckiej Nr. 44 skradziono z niego zamkniętej walizy 50 zł.

Pokaz hodowlany w Nowojelni

W zesłą niedzielę, dnia 21 b. m. odbył się w Nowojelni po-

kaz hodowlany zorganizowany przez Wojewódzkie Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych przy współudziale Nowogrodzkiego Sejmiku Powiatowego.

Na pokaz członkowie kolegi kontroli obór przyprowadzi 36 sztuk bydła, przeważnie czarno-polskiej rasy.

Wydano 2 listy pochwalne i 10 nagród, w tem pieniężnych na sumę 167 zł. Największą nagrodę — 45 zł. i list pochwalny otrzymał p. J. Kuczyński mieszkaniec osady Międzygórze, za grupę bydła i buhaja.

Następny pokaz zorganizowany staniem Wydziału Roln. Sejmiku Nowogr. odbędzie się w Korzelcach dziś w niedzielę 28 lipca.

Zebrań Rady Woj. Tow. Org. i Kółek Rolniczych

Dziś o godz. 12 w poł. odbędzie się w sali konf. Urzędu Wjcwędzkiego zebranie Zarządu, a następnie Rady Woj. Tow. Org. i Kółek Rolniczych w którym wezmą udział poza członkami również delegaci Centrali P. Państwowego Banku Rolnego. Przedmiotem obrad będzie sprawa budżetu połączonych organizacji i plan pracy na następny okres. W zebraniu ma wziąć udział około 40 osób.

Kwesta uliczna w Lubczu

Dnia 2 sierpnia odbędzie się w Lubczu kwesta uliczna na rzecz budowy bursy białoruskiej w Nowogrodzku urzędowa staniem Komitetu Budowy gmachu Bursy Białoruskiej.

Zmniejszenie podatku obrotowego od sprzedaży wódki

W myśl obowiązującego dotychczas okólnika Ministerstwa Skarbu restauracje, karczmy i domy zajędne, posiadające uprawnienie na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych z wyszynkiem, a obowiązane do sprzedaży wyrobów Pol. Mon. Spir. w naczyniach zamkniętych również i poza obręb lokalu, po cenie monopolowej, musiały uskutecznić opłaty podatku obrotowego od ogólnej sumy obrotu.

Obecnie Min. Skarbu zarządziło, aby podatek obrotowy od sprzedaży wyrobów P. Mon. Spirytusowego w naczyniach zamkniętych w restauracjach i karczmach, karczmach i domach zajędnych, był obliczany nie od ogólnej sumy obrotu, lecz od sumy prowizji pobieranej przy sprzedaży tych wyrobów w wysokości 5%.

Wymiar tego podatku według nowych norm nastąpi już za okres roku 1928.

Obrót ze sprzedaży wyrobów Pol. Mon. Spir. w naczyniach zamkniętych ustalać będą komisje szacunkowe przy Urzęd. Skarbowych pod i opłat. skarb. przy współudziale miejscowych władz akcyzowych.

Sprostowanie wymiarów za rok 1928 będzie według nowe-

go okólnika uskuteczniłone na podstawie odwołań, przyczem podania w tej sprawie wniesione w terminie oddnia 15 sierpnia b. r. będą traktowane nierzadko z odwołaniami.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, iż zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1929 winny być obliczone dla restauracji i p. przedsięwzięcia wlg sprstownia nych wymiarów za rok 1928.

KRONIKA SŁONIMSKA

Nowa elektrownia już funkcjonuje

W dniu 25 b. m. wieczorem po raz pierwszy miasto Slonim było oświetlone prądem nowej elektrowni. W dniu 26.VII b. m. nastąpiło przekazanie maszyn przez przedstawiciela Firmy Magistratu.

Ponieważ jednak w nowej elektrowni nie ukończono jeszcze prac nad zmontowaniem niezbędnej pompy wodnej — stałe uruchomienie elektrowni nastąpi dopiero w przyszły wtorek lub środę. Od tej pory miasto Slonim będzie oświetlone przez całą noc.

KRONIKA LIDZKA

Z samorządu

Dnia 26 lipca przebywał w Lidzie burmistrz miasta Nowogrodzka inżynier Wolnik celem zapoznania się z życiem gospodarczym i urządzeniami tutejszego samorządu miejskiego.

Z samorządu wiejskiego

Dnia 30 lipca odbędzie się w Ejszyskach posiedzenie Rady Gminnej, na którym będzie omawiana sprawa budowy szkół na terenie gminy, oraz szkoły w Wesołce. Należy zaznaczyć, iż pod szkołę wesołską został ofiarowany plac przez p. ministra Staniewicza, który obiecał również swą dalszą pomoc w odbudowie szkolnictwa na terenie gminy.

W gminie wawiorskiej został wybrany wójtem p. Bulhak.

Dotychczasowy inspektor samorządu gminnego p. Kuśmierk przechodzi z dnem 1 sierpnia na równorzędne stanowisko do Białegostoku.

Z życia organizacji

Dnia 1 sierpnia odbędzie się posiedzenie zarządu Okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych. Na porządku dziennym sprawy preliminarza budżetowego i zwolanie Rady Okr. T-wa.

Na terenie powiatu przebywa p. Chądzyński, instruktor Związku Młodzieży Wiejskiej, który przeprowadza ilustrację poszczególnych oddziałów Związku, oraz przygotowań konkursów rolniczych młodzieży wiejskiej (trzyda, drób, nasiona rolnicze).

Plon ostatniej burzy

Dnia 25 lipca przeszła nad powiatem szczytnym nawałnica połączona z piorunami. Od uderzenia pioruna spaliły się: We wsi Ogrodniki, gminy lebidzkiej, stodoła ze znajdującą się w niej tegoroczna koniczyna na szkód Drobnicka Adolfa; we wsi Skrzybowce, gminy lebidzkiej, stodoła z koniczyną i narzędziami rolniczymi i stopa z częścią inwentarza żywego na szkód Mosia Konrada; w tejże wsi na szkód Mgsia Piotra spaliła się stodoła z tegorocznymi zbiorami.

Kradzież

Do mieszkania Iwińskiego Szmula przy ulicy M-jra Maciejewicza 16, za pomocą wyjęcia szyby z okna wszedł złodziej, który wylamawszy drzwi w szafie z garderobą zaczął w niej plądrować. W tym czasie nadeszła zona Iwińskiego, która spłoszyła opryska i ten uciekł, zastawiając przygotowane do zabrania tupy.

Załapocą ułańskie proporce

Za kilka dni Nowogrodzkie cały miesiąc sierpień, a dwa nierzadko przeżywać będzie radosne chwile goszczenia w swych murach oddziałów wojska polskiego, które przybywają tu na ćwiczenia, mające się rozpocząć w dniu 1 sierpnia.

W czwartek 1 sierpnia b. r. dnia święta żołnierza polskiego odbędzie się uroczystość wojskowa, po południu zaś zawody hippiczne urządzone staniem Wschołowa-Kresowego Klubu Jazdy i Dowództwa Brygady Jazdy „Baranowicze”.

Dnia 17 odbędzie się Wielki Bal w salach Ogniska, przy dziesięciu orkiestrach wojskowych. Bal urządziła Brygada Jazdy „Baranowicze”, zaś w niedzielę 18 sierpnia II Zawody Hipiczne, oraz wojskowe ćwiczenia pokazowe różnych rodzajów broni.

W dniu tym rozegrane będą zawody o puhar prechodni Wschodnio Kresowego Klubu Jazdy. Przybycie dzielnych oddziałów wojskowych powita niezapomniane społeczeństwo radosnych oddziałów przed p. Wojewodą i dowódcą brygady jazdy „Baranowicze” pułkownikiem Grzmot-Skotnickim, który dowodzi wszystkimi zebranymi na ćwiczenia oddziałami. Ćwiczenia i manewry odbywać się będą w okolicach Nowogrodka przez

Widmo średniowiecza?

Postęp idzie zawrotnym tempem naprzód, twórcza myśl ludzka coraz nowe czyny odkrycia, coraz nowe uzurpacje siły przyrody, a w mrocznych zakamarkach wsi i małych miasteczek po staremu królują głupota i złośliwość niezwykła, usiłująca ciągnąć z niej zyski.

Wierzę się poprostu nie chce aby istnieeli dziś jeszcze „zama-wiacze chorób”, „cudowni uzdrowicze” i tym podobni osuści spekulujący na głupocie ludzkiej.

A jednak... posłuchajcie!

Oto w dni targowe przyjeżdża do Nowogrodka taki „zama-wiacz” i uprawia swój proceder wyludniając grosze od niwnych chłopów. Siedząc obrót sobie

Wsielub górą

ze swej strony przesłał podziękowanie i udzielił pochwały całemu personelowi Urzędniców Gminy oraz p. Komendantowi Wójcicki, Sekretarzowi i wszystkim urzędnikom Gminy Wsielubskiej, oraz p. Siedziowi Miśchalowi Komendantowi Post. P. we Wsielubiu, za sprężyste zarządzenia, związane z zakwaterowaniem i pobytom uczestników wycieczki Wyższej Szkoły Wojskowej, na terenie Gminy Wsielubskiej.

Pan Starosta Hryniewski zaś, za swej strony przesłał podziękowanie i udzielił pochwały całemu personelowi Urzędniców Gminy oraz p. Komendantowi Wójcicki, Sekretarzowi i wszystkim urzędnikom Gminy Wsielubskiej, oraz p. Siedziowi Miśchalowi Komendantowi Post. P. we Wsielubiu, za sprężyste zarządzenia, związane z zakwaterowaniem i pobytom uczestników wycieczki Wyższej Szkoły Wojskowej, na terenie Gminy Wsielubskiej.

Jeszcze o „porządkach” na dworcu kolejowym

SŁONIM (kor. wt.) W swoim czasie podnosiliśmy kwestję wyenergicznijszych, utrzymało jako tako porządek, gdyż postawa tłumy jest tak zdecydowana... „w zdobyciu peronu”, że żadna siła go nie powstrzyma.

Dalsza krytyka zbędna, fakta mówią same za siebie. Pisaliśmy o narzekaniu ludności pod tym względem. Teraz jeszcze raz na te okoliczności uwagę zwracamy Dyrekcji Wileńskiej Kolei Państwowych i prosimy o cofnięcie tak niefortunnego zarządzenia. Mniemamy, że uwaga nasza nie ujdzie bez echa. Sądzimy, że znajdzie się wyjście z tej sytuacji i „konieczność bezpieczeństwa kolejowego” da się pogodzić z ogólnym bezpieczeństwem i potrzebami ludności.

Czy jesteście członkiem L. O. P. P.

MARJAN NIEWIADOMSKI
WILNO, ul. Zamkowa 5.

ZAKŁAD WYROBÓW KOŚCIELNYCH I PLATERÓW

Przyjmuje wszelkie zamówienia na roboty kościelne, oraz reperacje i odnawianie tychże. Złacam w ogniu, i galwaniczne sztuce zaś galwanicznym sposobem.

Największy magazyn na Kresy
KONFEKCIJ MĘSKIEJ i DAMSKIEJ oraz FUTER

P. LANCMAN, Wilno,
Wielka 56 (obok Kościoła św. Kazimierza)

już został otwarty

Wielki wybór sukna najmodniejszych deseni na metry i kupony!

Najnowsze fasony angielskie i paryskie pod kierownictwem Mistrza paryskiego wykonuje nasza PRACOWNIA na miejscu.

Zamówienia na pracownię przyjmujemy.

W Powszechnej Wystawie

Apel, który winien przynieść skutki

Z kilku stron dochodzą nas informacje, że niektórzy właściciele majątków ziemskich ofiarowali swoim pracownikom rolnym, zamiast urzędzenia dożynek, bezpłatną podróży na Powszechną Wystawę Krajową. Ten wysoki czyn obywatelski i społeczny podkreślić należy z prawdziwą radością, ale będzie on miał tem większe znaczenie jeżeli wszyscy obywatele ziemscy z całej Polski pójda za tem hasłem i zrezygnują z urzędzenia dożynek na rzecz wystawienia pewnej ilości robotników rolnych na Powszechną Wystawę Krajową. Niewątpliwie także i robotnicy rolni przyznają taki sposób załatwienia sprawy z radością. Oczekujemy na skutki tego apelu.

Prasa austriacka o P.W.K.

Prasa wiedeńska poświęca w okresie sprawozdawczym sporo miejsca Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. „Noue Froie Presse” wydała z tej okazji dnia 2 lipca r. b. dodatek p. t.: „Polons Finan- und Volkswirtschaft — wirtschaftliche und kulturelle Arbeit”, z artykułami p.p.: postla R. P. w Wiedniu d-ra Karola Badera, d-ra Juliusza Twardowskiego, postla austriackiego w Warszawie Mikołaja Posta, wiceprezesa Banku Polskiego d-ra Feliksa Młynarskiego, b. min. Klarnera, naczelnego dyrektora P. W. K. d-ra Wachowiaka, konsula republiki austriackiej w Łodzi Karola Scheiblera i innych. Artykuły fachowe zamieszczają p. p. prezydent syndykatu hutniczego Balcer, dr. Nadolski, Karol Trawinski, dr. Minkowski, dyr. Nosowicz, urof. Bielski, dr. Orłowicz, dr. Fall, Jan Zółtowski, Edmund Trepka, dr. Widymski i inni. Osobny artykuł pióra generalnego komisarza d-ra Strassburgera poświęcony jest Gdańskowi, a ar-

tykuł prezesa wydziału ekonomicznego Rady Portu d-ra Wiczkowskiemu omawia port gdański i jego znaczenie dla życia ekonomicznego Polski.

Pogląd na życie duchowe Polski dają artykuły: o literaturze w Odrodzonej Polsce Zdzisława Debickiego, o sztuce polskiej Wacława Husarskiego i o życiu muzycznym Polski Bernarda Scharlitta.

Pisma tutejsze ogłosiły też szereg artykułów, opłaconych przez uczestników wycieczki reprezentantów prasy austriackiej do Polski. Głosy te są sympatycznym dla nas echem dodatkich b. wrażeń tej podróży dzięki jej umiejętnej organizacji i nader zyczeniowemu nastrojowi, z jakim wycieczka spotkała się u wszystkich czynników krajowych. Takie artykuły sprawozdawcze zamieszczają: „Neues Wiener Journal”, „Neues Wiener Tagblatt”, „Reichspost”, „Der Tag”, „Die Börse”, „Salzburger Volksblatt”, „Wiener Bank und Börsenzeitung”, „Allgemeiner Tarifanzeiger” i inne.

ROZMAITOŚCI

1 osoba szyje 600 par obuwia dziennie. Masowa produkcja obuwia mechanicznego coraz bardziej reguje z handlu obuwia wyrabiane ręcznie. I na to niema rady: najbieglejszy mistrz kunsztu szewskiego choćby najszybciej pracował nie dorówna wydajności maszyn, które dzięki stałemu udoskonaleniom produkować mogą wielkie ilości obuwia. Oto na ostatniej londyńskiej wystawie, zorganizowanej przez tamtejszy syndykat fabrykantów obuwia, den ostrawny był najnowszy wynalazek w tej dziedzinie — maszyna, która w ciągu 7 godzin wyrabia sześćset par obuwia, a wymaga tylko jednej osoby do obsługi! Tymczasem dla wyprodukowania takiej ilości obuwia trzeba byłoby by kilka dni pracy stu wykwalifikowanych robotników.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1395

Niedziela 28 lipca

- 10.15. Transm. naboż. z Bazyliki Wil.
- 11.45—11.55. Kom. P.W.K.
- 11.56—12.10. Sygnal czasu z Warsz.
- 15.00—15.50. Muzyka z płyt gramof. 15.50. Kom. przygodne.
- 15.00. Pogadanka dla gospodyń wiejskich.
- 16.20. „Co to są pokazy inwentarza i jak je organizować”.
- 16.40. „Dobre ziarno siewne”.
- 17.01. Koncert popularny.
- 18.35. „Jak lady pierwotne zdołały się cięło”.
- 19.00. Rozmaitości.
- 19.25. „O przygodach Beniowskiego”.
- 19.50—20.05. Sygnal czasu z Warsz.
- 20.05. Zabawy Warszawskie.
- 20.30. Koncert popularny w wykonaniu orkiestry Filh. Warszawskiej.
- 22.00. Kom. meteor.
- 22.05. Kom. P.A.T.
- 22.10. Kom. polic. sport., nadpr.
- 22.45—23.45. Muzyka tan. z „Oazj”.

Poniedziałek 29 lipca

- 11.56—12.06. Sygnal czasu z Warsz.
- 12.07—12.50. Muzyka z płyt gramof.
- 12.51—13.00. Wiadomości z P.W.K.
- 13.00. Kom. meteor. i kom. przygodne.
- 13.40. Kom. gosa.
- 14.15. Przegląd komunikacyjny.
- 16.31. Kącik artystyczny L. S. G.
- 16.40—17.15. Muzyka z płyt gramof.
- 17.15. Kom. przygodne.
- 17.25. Odzyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P.
- 17.50—18.00. Ostatnie nowiny z Warszawy.
- 18.01—19.00. Transm. muzyki tan. z kawiarni „Gastronomia”.
- 19.00. Rozmaitości.
- 19.27. Kom. roln. i meteor.
- 19.50—20.05. Sygnal czasu z Warsz.
- 20.05. Lekcja języka francuskiego.
- 20.30. Koncert solistów.
- 22.00. Kom. meteor.
- 22.05. Kom. P.A.T.
- 22.20. Kom. polic. sport., nadpr.
- 22.45—23.45. Transm. muzyki tan. z Krakowa.

Rządca (Sobieszyniak), urodzony 1831 r., kresowik, 20 lat praktyki, świadectwa chłubne, pracowity, trzeźwy, uczciwy, specjalista robot. czwórka-mi, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe oferty: poczta Podorosk, pow. wolkowsky, majątek Kraski, dla byiego rzący.

PRZETARG

Zarząd Więzienia w Nowogrodzku ogłasza przetarg ofertowy na wykonanie fundamentów i ścian budynku gospodarczego. W ofertach należy podać cenę robocizny od 1 mtr. sześciennego muru z kamienia i z cegły na zaprawie polcemontowej, bez potrącenia otworów, biorąc przytem pod uwagę, że do wszystkich robót pomocniczych Zarząd Więzienia dostarczy swych ludzi bez opłaty ze strony przedsiębiorcy. Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w kancelarii Więzienia do godziny 12 dn. 9 sierpnia 1929 r., z dołączeniem wad wum w kwocie 300 zł. gotówką lub kwitem Kasz Skarbowej. Zarząd Więzienia zastrzeg sobie prawo wyboru oferenta niezależnie od wyniku przetargu, oraz przeprowadzenie przetargu ustnego. Plan budowy, oraz warunki techniczne mogą być przeglądane w kancelarii więzienia w godzinach urzędowych. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 9 sierpnia r. b. o godz. 12.

(-) W. Makowski
Naczelnik Więzienia

Maszyny i Narzędzia Rolnicze „UNJI”

Zjednoczone fabryki maszyn — dawniej A. VENTZKI w Rudzianku i PETERS w Chelmnie S. A. poleca

Reprezentacja na h. Kongresówce
Inż. St. NAWAKOWSKI Sp. z o. o.
ODDZIAŁY
w Białymstoku, ul. Mazowiecka 10
w Horodzieju, ul. Szosowa 22
w Kowlu, ul. Warszawska 1.
w Nowogrodzku, ul. 3-go Maja 1

Siewniki

do nawozów sztucznych „UNIA” szerokości 2, 2 1/2 i 3 mtr., do saletry taczkowej „METEOR UNIA”, do żobów rotacyjnych od 7 do 29 rzędów, do konicznych i traw — taczkowe i konne, do buraków do wysiewu redl nowo-kupkowego.

PLUGI, BRONY, KULTYWATORY, WŁÓKI, GŁĘBOSZE, PIELNIKI, WIALNIE I MŁYNIKI, oraz jako ostatnia nowość **POGŁĘBIACZ LEMIEŻKOWY „IDEAL”** do dwuwarstwowej orki, który w zastosowaniu do dwuskibowców daje sprawny uprawę ziemi podług teorii D-ra Burmestra.

Katalogi i cenniki wysyłamy darmo
DOGODNE WARUNKI KUPNA.

NA DŁUGOTERMINOWE RATY!   **NA DŁUGOTERMINOWE RATY!**

poleca: **MASZYNY DO SZYCIA I PISANIA, GRAMOFONY, ROWERY I MOTOCYKLE**

A. GORODYŃSKI

NOWOGRODZK, Rynek Nr. 2.

Szweckie „Diisla” do młynów, tartaków, stacy elektrycznych — najtańsza siła zapędowa po wodzie. Marka „Elitwi”. Dogodne warunki spłaty do dwóch lat WILNO, ul. Mickiewicza 27 — tel. 12—47. **ST. STOBERSKI.**

FIRMA ISTNIEJE OD 1874 R.
Skład Fortepianów, Pianin i Fisharmonji
K. DĄBROWSKA
Wilno, ul. Niemiecka 3-6
Wielki wybór najlepszych zagranicznych i krajowych instrumentów tylko gwarantowanej jakości 1061—

Do wynajęcia mieszkanie 4 lub 2 pokoje. Nowogrodzki, ul. Piłsudskiego Nr. 99. 8.

Pianina odcenne już znajdujące się w Poznaniu na Wystawie „Grand Prix” ze złotym medalem w Paryżu i Belgii, oraz najwyższe Kraje — jowe Nagrody —
FABRYKA PIANIN T. KORECKIEGO WILNO, ul. Wieka 54.
Obsługunki nowych sprzedaz i wypozyczenie pianin i fortepianów. Przyjmuje się reperacje i nastrojanie.

DOGODNE WARUNKI, SPŁATY NA RATY.

Czas zamawiać Turbiny systemu **FRANCISA.**

Termin wykonania 12—14 tygodni
Dostawa wszelkich maszyn młynskich.

Turbin wodnych, Kamieni sztucznych, Motorów Spalinowych na ropę i gaz ssany oraz Maszyn Parowych. Instalacja światła elektrycznego, Budowa i przebudowa młynów. Przyjmuje budowę i urządzenia swoimi ludźmi i ze swoich materiałów **St Stoberski.** Biuro Techniczno-Handlowe i Robot Inżynierskich WILNO, ul. Mickiewicza 27, tel. 12—47. 1063—1

Najtańsze źródło zakupu
rozmaitego **OBUWIA GWARANTOWANEGO**

E. KOLPIENICKI

WILNO, ul. Rudnicka Nr. 8.

Fabryka cukrów **„FORTUNA”** WILNO, Metropolitana 5, tel. 858.
Wyroby powszechnie uznane za bezwzględnie najprzedniejsze. Ostatnie nowości: „Kartoleki Niejskie”, „Iwonka”, „Chlńczyk” i „Charlotte”.

OD 25 LAT Z NAJLEPSZYM YNIKIEM ZASTOSOWANĄ

SPECJALNA **„KORIOLIT”** DO KRYCIA PAPA ASFALTOWA

wszelkiego rodzaju, także starogontowych, „KORIOLIT” nie zawiera smoly, jest dwukrotnie impregnowany, dlatego nie wymaga smolowania przy wykonaniu pokrycia ani konserwacji przez długie lata. „KORIOLIT” jest odporny na ogień przenośny, a łowarzystwa zabezpieczeń slosują dla dachów krytych Koriolitem taką samą taryfę premjową jak dla materiałow ogniotrwałych. „KORIOLIT” wyrabia wyłącznie firma:

EMIL KUŹNICKI Sp. Akc. fabryka tektury dachowej, prod. chemicznych i asfaltu
OŚWIECIM (Małopolska)

Przestrzegamy przed malowarstwocelowymi naśladowcami!

Przy zakupie prosimy baczenie zważać na markę ochronną (orzełek) i nazwę „KORIOLIT”.

MIĘSKIE KINO KULTURALNO-OSWIATOWE

DZIS I DNI NASTĘPNYCH
Najaktualniejszy dramat obyczajowy, osnuty na tle najdramatyczniejszych współczesnych zagadnień seksualnych

„ZEW Z MYŚLÓW”

(SPOWIEDZ SZESNASTOLETNIJ)
W głównej roli: **Gerdt Gerdt**
ORAZ WSPANIAŁA KOMEDIA

Początek seansów: w sobotę i niedzielę o godz. 5, 7 i 9; w dnie powszednie o godz. 7 i 9-ej
Cenw miase: Łoże 2 zł., I miejsce 1.50 ar., II miejsce 1 zł., III miejsce 70 ar.